COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 16.12.2008
SEC(2008) 3048

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

care însoțește

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

„Un cadru strategic actualizat pentru cooperare europeană în domeniul educației și formării profesionale”

Rezumatul studiului de impact

{COM(2008) 865 final}
{SEC(2008) 3047}

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMAT AL STUDIULUI DE IMPACT PRIVIND UN CADRU STRATEGIC ACTUALIZAT PENTRU COOPERARE EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE

Prezentul studiu de impact va însoți Comunicarea Comisiei privind un cadru strategic actualizat pentru cooperare europeană în domeniul educației și formării profesionale. Consiliul Educație a invitat Comisia să prezinte o astfel de propunere prin mesaje cheie adoptate de Consiliul European din martie 2008.

Educația și formarea profesională reprezintă un element esențial al Strategiei de la Lisabona, iar metoda sa deschisă de coordonare (programul de lucru „Educație și formare profesională 2010") a adus rezultate concrete, sporind participarea țărilor la cooperarea europeană și beneficiile aduse de aceasta și reducând obstacolele din calea mobilității cetățenilor și a învățământului de-a lungul vieții. Cu toate acestea, continuă să existe provocări majore și puncte slabe în sistemele naționale, după cum arată Raportul comun pentru 2008 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a programului de lucru[1] și progresele insuficiente în atingerea celor cinci criterii de referință aprobate în cadrul actualei MDC. Aceste rezultate și feedback-ul primit la consultările statelor membre și organizațiilor părților interesate din Europa organizate în contextul prezentului studiu de impact demonstrează necesitatea îmbunătățirii punerii în aplicare la nivel național și a impactului MDC asupra sistemelor naționale prin asigurarea unei orientări mai clare către prioritățile imediate, a unui angajament politic mai puternic și a unei vizibilități mai mari, a unei implicări mai puternice a părților interesate, a unui proces de învățare reciprocă mai eficient și a unei mai strânse coordonări a învățământului de-a lungul vieții între sectoarele educației și formării profesionale.

Cu privire la provocările generale cărora vor trebui să le facă față pe viitor sistemele de educație și formare profesională, persistă provocările politice generate de economia bazată pe cunoaștere, schimbările demografice și globalizarea scoase în evidență de Strategia de la Lisabona. În plus, au căpătat proeminență aspecte precum migrația și dezvoltarea durabilă. Există riscuri serioase de nepotrivire între oferta și cererea de competențe, cu o lipsă de lucrători cu înaltă calificare și niveluri insuficiente de calificare pentru persoanele cu un nivel de competențe scăzut. Prin urmare, este nevoie urgent să se actualizeze competențele forței de muncă și ale celor care riscă să fie scoși în afara societății. Dovezile economice confirmă beneficiile considerabile pentru economie, societate și indivizi aduse de investițiile în educație și formare profesională, în ceea ce privește capacitatea de obținere a unui loc de muncă, cunoaștere și inovare, incluziune socială și cetățenie, inclusiv reducerea criminalității și îmbunătățirea stării de sănătate.

Rezultatul consultării largi a țărilor, partenerilor sociali și a părților interesate cu privire la rezultatele MDC actuale în educație și formare profesională a fost în mare măsură favorabil. Provocările generale și obiectivele abordate de MDC rămân valabile. Totuși, țările au recomandat, la rândul lor, ajustări ale metodelor de lucru pentru sporirea concentrării și eficienței acestora.

---

[1] Raportul comun pentru 2008 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a programului de lucru „Educație și formare profesională 2010" „Învățarea de-a lungul vieții în serviciul cunoștințelor, creativității și inovației" (februarie 2008), JO C 86/1, 5.4. 2008

Având în vedere provocările menționate anterior, se definesc trei obiective pentru un cadru strategic actualizat pentru cooperare europeană în domeniul educației și formării profesionale: ridicarea generală a nivelurilor de competențe (pe termen lung), sprijinirea reformelor în educație și formare profesională la nivel național (pe termen mediu) și, în sfârșit, abordarea unor elemente specifice pentru îmbunătățirea eficienței și impactului MDC, mai ales printr-o orientare mai precisă, angajament politic și vizibilitate, implicare a părților interesate, învățare reciprocă și coordonare orizontală a tuturor sectoarelor educației și formării profesionale (pe termen scurt).

Se iau în considerare patru opțiuni politice: continuarea activității în cadrul Strategiei de la Lisabona fără o MDC specifică pentru educație și formare profesională, continuare în *status quo* (respectiv programul de lucru „Educație și formare profesională 2010" în forma actuală), un cadru strategic actualizat și o MDC mai largă și mai profundă. Fiecare dintre aceste opțiuni presupun un tip diferit de angajament la nivel național și sarcini diferite de lucru în ceea ce privește activitățile de cooperare, dar toate respectă principiul subsidiarității și sunt proporționale cu provocările majore cărora trebuie să le facă față educația și formarea profesională în contextul mai larg al Strategiei de la Lisabona și al agendei sociale reînnoite.

Impactul MDC asupra elaborării de politici la nivel național și asupra convergenței politicilor este dificil de evaluat pentru toate cele patru opțiuni. În mod special, este dificil să se aducă dovezi solide ale legăturii cauzale între MDC și rezultatele politicilor la nivel național sub formă de rezultate cuantificabile (de exemplu, în legătură cu ridicarea nivelurilor de competență măsurată prin progrese față de criteriile de referință). În termeni calitativi, experiența de până acum și consultările confirmă totuși că actuala MDC este percepută în mod evident de către statele membre și părțile interesate drept o contribuție la elaborarea de politici la nivel național, cu toate că mai există domenii în care sunt necesare îmbunătățiri. Întărirea eficienței acesteia, fie printr-un cadru strategic actualizat sau printr-o MDC mai largă și mai profundă (opțiunile 3 și 4) ar spori, prin urmare, cel mai probabil, impactul său general asupra reformei sistemelor naționale, contribuind la agenda de la Lisabona și la agenda socială reînnoită.

Deși fiecare dintre diferitele opțiuni prezintă propriile avantaje, numai elaborarea unui cadru strategic actualizat (opțiunea 3) îndeplinește cerințele pentru ca MDC să aibă un impact mai puternic asupra reformelor sistemelor de educație și formare profesională la nivel național și să devină un instrument mai eficient de cooperare și elaborare de politici. Această opțiune permite definirea unor obiective politice care răspund întregii game de probleme identificate de statele membre și părțile interesate și oferă răspuns la cererile de schimbare în legătură cu metodele de lucru folosite în MDC. În sfârșit, această opțiune este, de asemenea, fezabilă.

Mecanismele de monitorizare și evaluare a impactului MDC asupra elaborării de politici, convergenței politicilor și rezultatelor politicilor de educație și formare profesională la nivel național există deja sub forma rapoartelor bienale comune și a rapoartelor anuale privind indicatorii și criteriile de referință. Eficiența acestora ar putea fi întărită printr-un accent mai puternic pe prioritățile tematice în rapoartele comune, prin includerea evaluărilor de țară, prin îmbunătățirea feedback-ului din partea statelor membre cu privire la funcționarea MDC și printr-o implicare mai puternică a părților interesate.